

**НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ БІОРЕСУРСІВ
І ПРИРОДОКОРИСТУВАННЯ УКРАЇНИ**

Кафедра годівлі тварин та технології кормів ім. П.Д. Пшеничного, Кафедра
рослинництва

ЗАТВЕРДЖУЮ

Декан факультету

Андрій МУЗИЧЕНКО

" 06 " 2026 р.

СХВАЛЕНО

на засіданні кафедри

годовлі тварин та технології кормів ім.

П.Д. Пшеничного

Протокол № 12 від " 27 " 06 2026 р.

Завідувач кафедри

Михайло СИЧОВ

РОЗГЛЯНУТО

Гарант ОП «Економіка підприємства»

Степасюк Людмила Михайлівна

**РОБОЧА ПРОГРАМА
НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ**

**ТЕХНОЛОГІЯ ВИРОБНИЦТВА ПРОДУКЦІЇ РОСЛИННИЦТВА ТА
ТВАРИННИЦТВА**

Галузь знань С Соціальні науки, журналістика, інформація та міжнародні відносини

Спеціальність С1 Економіка та міжнародні економічні відносини

Освітня програма Економіка підприємства

Факультет Економічний

Розробник: Уманець Д.П., к.с.-г.н., доцент, доцент кафедри годівлі тварин та технології кормів ім. П.Д. Пшеничного, Пилипенко В.С., к.с.-г.н., доцент, доцент кафедри рослинництва

Київ - 2026 р.

Опис навчальної дисципліни

Формування у здобувачів вищої освіти системи знань і навиків з питань технології виробництва продукції рослинництва та тваринництва, а саме з організації науково-обґрунтованої технології заготівлі кормів, наукове обґрунтування комплексу агротехнологічних прийомів вирощування культур в єдиному технологічному процесі стосовно конкретної ґрунтово-кліматичної зони, організації та технічного забезпечення технологічних процесів виробництва основних видів продукції на тваринницьких підприємствах та комплексах

Галузь знань, спеціальність, освітня програма, освітній ступінь

Освітній ступінь	Першого (бакалаврського) ОП
Галузь знань	С Соціальні науки, журналістика, інформація та міжнародні відносини
Спеціальність	С1 Економіка та міжнародні економічні відносини
Освітня програма	Економіка підприємства
Факультет/ІНІ	Економічний

Характеристика навчальної дисципліни

Вид	Обов'язкова
Загальна кількість годин	120
Кількість кредитів ECTS	4
Кількість змістових модулів	2
Курсовий проект (робота) (за наявності)	-
Форма контролю	Екзамен

Показники навчальної дисципліни для денної та заочної форм здобуття вищої освіти (повний термін навчання)

	Форма здобуття вищої освіти	
	денна	заочна
Курс (рік підготовки)	1	1
Семестр	1	1
Лекційні заняття	30 год.	12 год.
Лабораторні роботи	-	-
Практичні, семінарські заняття	30 год.	12 год.

	Форма здобуття вищої освіти	
	денна	заочна
Самостійна робота	60 год.	96 год.
Кількість тижневих аудиторних годин для денної форми здобуття вищої освіти	4 год.	-
Форма контролю	Екзамен	Екзамен

Мета, компетентності та програмні результати навчальної дисципліни

Мета: Основна мета дисципліни - формування у здобувачів вищої освіти системи знань і навиків з питань технології виробництва продукції рослинництва та тваринництва

Перелік навчальних дисциплін, які передують вивченню «Технологія виробництва продукції рослинництва та тваринництва» (за їх наявності)

Набуття компетентностей

ЗК4 — Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

Програмні результати навчання

ПРН6 — Використовувати професійну аргументацію для донесення інформації, ідей, проблем та способів їх вирішення до фахівців і нефахівців у сфері економічної діяльності.

Програма та структура навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин (денна форма)						Кількість годин (заочна форма)					
	л	лаб	сем	п	с.р.	усього	л	лаб	сем	п	с.р.	усього
Модуль 1. Основи розведення, годівлі сільськогосподарських тварин та технології тваринництва												
Тема 1. Організація племінної роботи у тваринництві	2	-	-	2	3	7	1	-	-	1	6	8
Тема 2. Корми та оцінка їх поживності	2	-	-	2	7.5	11.5	1	-	-	1	6	8
Тема 3. Нормована годівля сільськогосподарських тварин	3	-	-	3	7.5	13.5	1	-	-	1	6	8
Тема 4. Технологія виробництва продукції скотарства та дрібного тваринництва	2	-	-	2	3	7	1	-	-	1	6	8

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин (денна форма)						Кількість годин (заочна форма)					
	л	лаб	сем	п	с.р.	усього	л	лаб	сем	п	с.р.	усього
Тема 5. Технологія виробництва продукції свинарства	2	-	-	2	3	7	1	-	-	1	6	8
Тема 6. Технологія виробництва продукції птахівництва	2	-	-	2	3	7	1	-	-	1	6	8
Тема 7. Технологія виробництва продукції бджільництва та кролівництва	2	-	-	2	3	7	-	-	-	-	6	6
Разом за модулем 1	15	0	0	15	30	60	6	0	0	6	42	54
Модуль 2. Технологія виробництва продукції рослинництва												
Тема 1. Стан та перспективи розвитку рослинництва в світі та в Україні	1	-	-	-	3	4	-	-	-	-	6	6
Тема 2. Зернові культури. Озимі хліба. Перезимівля озимих культур захист від несприятливих умов	2	-	-	1	3	6	1	-	-	1	6	8
Тема 3. Озимі зернові культури (озима пшениця, жито, тритикале, ячмінь)	2	-	-	2	3	7	1	-	-	1	6	8
Тема 4. Ярі зернові культури: значення, біологічні особливості, технологія вирощування	2	-	-	2	3	7	1	-	-	1	6	8
Тема 5. Зернові бобові культури. Загальна характеристика та особливості технології вирощування (горох, соя, люпин)	2	-	-	2	3	7	1	-	-	1	6	8
Тема 6. Бульбоплоди. Загальна характеристика та особливості технології вирощування картоплі	1	-	-	2	3.75	6.75	1	-	-	1	6	8
Тема 7. Коренеплоди. Загальна характеристика та особливості технології вирощування буряків	2	-	-	2	3.75	7.75	1	-	-	1	6	8
Тема 8. Олійні культури. Загальна характеристика та особливості технології вирощування (соняшник, ріпак)	2	-	-	2	3.75	7.75	-	-	-	-	6	6
Тема 9. Прядивні культури. Загальна характеристика та особливості технології вирощування	1	-	-	2	3.75	6.75	-	-	-	-	6	6

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин (денна форма)						Кількість годин (заочна форма)					
	л	лаб	сем	п	с.р.	усього	л	лаб	сем	п	с.р.	усього
Разом за модулем 2	15	0	0	15	30	60	6	0	0	6	54	66
Курсовий проект (робота)	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Усього годин	30	0	0	30	60	120	12	0	0	12	96	120

Теми лекцій

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Тема 1. Організація племінної роботи у тваринництві	2
2	Тема 2. Корми та оцінка їх поживності	2
3	Тема 3. Нормована годівля сільськогосподарських тварин	3
4	Тема 4. Технологія виробництва продукції скотарства та дрібного тваринництва	2
5	Тема 5. Технологія виробництва продукції свинарства	2
6	Тема 6. Технологія виробництва продукції птахівництва	2
7	Тема 7. Технологія виробництва продукції бджільництва та кролівництва	2
8	Тема 8. Стан та перспективи розвитку рослинництва в світі та в Україні	1
9	Тема 9. Зернові культури. Озимі хліба. Перезимівля озимих культур захист від несприятливих умов	2
10	Тема 10. Озимі зернові культури (озима пшениця, жито, тритикале, ячмінь)	2
11	Тема 11. Ярі зернові культури: значення, біологічні особливості, технологія вирощування	2
12	Тема 12. Зернові бобові культури. Загальна характеристика та особливості технології вирощування (горох, соя, люпин)	2
13	Тема 13. Бульбоплоди. Загальна характеристика та особливості технології вирощування картоплі	1
14	Тема 14. Коренеплоди. Загальна характеристика та особливості технології вирощування буряків	2
15	Тема 15. Олійні культури. Загальна характеристика та особливості технології вирощування (соняшник, ріпак)	2
16	Тема 16. Прядивні культури. Загальна характеристика та особливості технології вирощування	1
Всього годин		30

Теми практичних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Зоотехнічний та племінний облік у тваринництві	2
2	Особливості травлення у різних видів тварин	2
3	Облік росту сільськогосподарських тварин	3
4	Методи обліку і оцінювання молочної продуктивності корів (бонітування)	2
5	Бонітування свиней	2
6	Визначення потреби господарства у бджолиних сім'ях	2
7	Товарна оцінка шкур кролів і хутрових звірів	2
8	Загальна та морфологічна характеристика зернових культур	1
9	Ботаніко-морфологічна характеристика пшениці, жита, тритикале, ячменю, вівса. Види, їх характеристика	2
10	Кукурудза. Сорго. Рис. Гречка. Особливості морфологічної будови. Опис за натуральними зразками	2
11	Загальна характеристика зернових бобових культур (горох, соя, люпин)	2
12	Бульбоплоди. Картопля. Ботанічна характеристика	2
13	Коренеплоди. Цукрові буряки. Особливості будови морфологічних органів рослин першого та другого років життя	2
14	Олійні культури. Соняшник, ріпак. Морфологічна будова, сорти	2
15	Прядивні культури. Льон-довгунець. Ботаніко-морфологічна характеристика	2
Всього годин		30

Теми самостійної роботи

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Присвоєння кличок, ідентифікація, реєстрація та мічення худоби	15
2	Класифікація кормів та оцінка їх якості	15
3	Агробіологічні та агротехнічні основи інтенсивних технології вирощування сільськогосподарських культур	15
4	Складання агротехнічної частини технологічної карти програмованого вирощування польової культури	15
Всього годин		60

Методи навчання

Методи та засоби діагностики результатів навчання:

- Усне або письмове опитування
- Співбесіда
- Тестування
- Контрольна робота

Методи навчання:

- Лекція
- Практичне заняття
- Змішане навчання
- Практико-орієнтоване навчання
- Командна робота
- Проблемне навчання

Оцінювання результатів навчання

Оцінювання знань здобувача вищої освіти відбувається за 100-бальною шкалою і переводиться в національну оцінку згідно чинного «Положення про екзамени та заліки у НУБіП України»

Розподіл балів за видами навчальної діяльності

Тема	Результати навчання	Оціночні бали
Модуль 1. Основи розведення, годівлі сільськогосподарських тварин та технології тваринництва		
Практична робота. Зоотехнічний та племінний облік у тваринництві	ПРН 6.1, ПРН 6.2, ПРН 6.3. Знати основи розведення та годівлі сільськогосподарських тварин, технології їх утримання та управління. Вміти застосовувати сучасні методи і технології у тваринництві для підвищення ефективності виробництва, аналізувати технологічні процеси та обґрунтовувати вибір методів. Використовувати професійну аргументацію для донесення інформації, ідей, проблем та способів їх вирішення до фахівців і нефахівців у сфері економічної діяльності.	5
Практична робота. Особливості травлення у різних видів тварин		5

Тема	Результати навчання	Оціночні бали
Практична робота. Облік росту сільськогосподарських тварин		5
Практична робота. Методи обліку і оцінювання молочної продуктивності корів (бонітування)		5
Практична робота. Бонітування свиней		5
Практична робота. Визначення потреби господарства у бджолиних сім'ях		5
Практична робота. Товарна оцінка шкур кролів і хутрових звірів		5
Самостійна робота. Присвоєння кличок, ідентифікація, реєстрація та мічення худоби		15
Самостійна робота. Класифікація кормів та оцінка їх якості		20
Модульна контрольна. Модульна контрольна робота №1		30
Всього за модулем 1		100
Модуль 2. Технологія виробництва продукції рослинництва		
Практична робота. Загальна та морфологічна характеристика зернових культур	ПРН 6.1, ПРН 6.2, ПРН 6.3. Ознайомлення з агробіологічними та агротехнічними основами вирощування культур, складання технологічних карт для програмованого вирощування. Вміти аналізувати технологічні процеси та обґрунтовувати їх оптимізацію, застосовувати сучасні методи у рослинництві та ефективно комунікувати результати. Використовувати професійну аргументацію для донесення інформації, ідей, проблем та способів їх вирішення до фахівців і нефахівців у сфері економічної діяльності.	5

Тема	Результати навчання	Оціночні бали
Практична робота. Ботаніко-морфологічна характеристика пшениці, жита, тритикале, ячменю, вівса. Види, їх характеристика		10
Практична робота. Кукурудза. Сорго. Рис. Гречка. Особливості морфологічної будови. Опис за натуральними зразками		10
Практична робота. Загальна характеристика зернових бобових культур (горох, соя, люпин)		10
Практична робота. Бульбоплоди. Картопля. Ботанічна характеристика		5
Практична робота. Коренеплоди. Цукрові буряки. Особливості будови морфологічних органів рослин першого та другого років життя		5
Практична робота. Олійні культури. Соняшник, ріпак. Морфологічна будова, сорт		10
Практична робота. Прядивні культури. Льон-довгунець. Ботаніко-морфологічна характеристика		5
Самостійна робота. Агробіологічні та агротехнічні основи вирощування культур		5
Самостійна робота. Складання технологічної карти для вирощування культури		5
Модульна контрольна. Модульна контрольна робота №2		30

Тема	Результати навчання	Оціночні бали
Всього за модулем 2		100
Навчальна робота (разом за семестр)		70
Підсумковий екзамен		30
Разом за курс		100

Шкала оцінювання знань здобувача вищої освіти

Рейтинг здобувача вищої освіти, бали	Оцінка за національною системою (екзамен/залік)
90-100	відмінно
74-89	добре
60-73	задовільно
0-59	незадовільно

Політика оцінювання

Політика щодо дедлайнів та перескладання:	Лабораторні, самостійні та модульні роботи необхідно здавати у заплановані терміни. Перескладання модульних робіт допускається за наявності поважних причин у визначені кафедрою строки.
Політика щодо академічної доброчесності:	Списування, використання сторонніх матеріалів і несанкціонованих пристроїв під час виконання контрольних робіт, заліку або екзамену заборонено.
Політика щодо відвідування:	Відвідування занять є обов'язковим. Пропуски відпрацьовуються згідно з індивідуальним графіком та правилами кафедри.

Навчально-методичне забезпечення

-електронний навчальний курс навчальної дисципліни (на навчальному порталі НУБіП України eLearn - <https://elearn.nubip.edu.ua/course/view.php?id=2663>);

-<https://elearn.nubip.edu.ua/course/view.php?id=1547>;

-Уманець Д.П., Баланчук І.М., Уманець Р.М. Зошит для практичних робіт з дисципліни «Технологія виробництва продукції рослинництва та тваринництва» (блок тваринництва) для здобувачів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти ОПП «Економіка підприємства» зі спеціальності С1 «Економіка та міжнародні економічні відносини (за спеціалізаціями)», 2025. 103 с.;

-Уманець Д.П., Баланчук І.М., Уманець Р.М. Методичні вказівки щодо проходження навчальної практики з дисципліни «Технологія виробництва продукції рослинництва та тваринництва» (блок тваринництва) для здобувачів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти ОПП «Економіка підприємства» зі спеціальності С1 «Економіка та

міжнародні економічні відносини (за спеціалізаціями)», 2025. 31 с.;

-Пилипенко В.С., Новицька Н.В., Зошит для практичних робіт з дисципліни «Технологія виробництва продукції рослинництва та тваринництва» (блок рослинництво) для здобувачів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти ОПП «Економіка підприємства» зі спеціальності С1 «Економіка та міжнародні економічні відносини С1.01 «Економіка», 2025. 120 с.;

-Каленська С.М., Рахметов Д.Б., Пилипенко В.С. та ін. Енергетичні та сировинні рослинні ресурси. Навч. посібник. Київ: ТОВ «Центр поліграфії «Компринт», 2022. 322 с.;

-Бачинський О.В., Пилипенко В.С. Методичні вказівки до вивчення дисципліни та самостійної роботи студентів економічних спеціальностей «Технологія виробництва продукції рослинництва та тваринництва. Модуль 2. «Рослинництво», 2024. 17 с.;

Рекомендовані джерела інформації

1. Хмельничий Л.М., Повод В.В., Бордунова О.Г. Технологія виробництва та переробки продукції тваринництва: підручник. Одеса: Олді+, 2023. 244 с.
2. Sychoy, M., Umanets, D., Balanchuk, I., Umanets, R., Ilchuk, I., & Holubieva, T. (2024). Effect of feeding *Artemisia capillaris* on egg production and egg 11 quality in quail. *Animal Science and Food Technology*, 15(1), 105-120. doi: 10.31548/animal.1.2024.105
3. Konoval, O., Sychoy, M., Umanets, D., Ilchuk, I., Balanchuk, I., Boiarchuk, S., OtchenashkoV., & Holubeva, T. (2023). Use of insects in feeding of fish (review). *Scientific Messenger of LNU of Veterinary Medicine and Biotechnologies. Series: Agricultural Sciences*, 25(99), 126-133. <https://doi.org/10.32718/nvlvet-a9921>
4. Кондратюк В.М., Сичов М.Ю., Отченашко В.В., Ільчук І.І., Уманець Д.П., Баланчук І.М., Голубєва Т.А. Пітера В.О. Ефективність вирощування райдужної форелі за різних рівнів та співвідношень лізину та аргініну у продукційному комбікормі. Наукові доповіді НУБІП України. Вип. 5/105, 2023. DOI: [http://dx.doi.org/10.31548/dopovidi5\(105\).2023.016](http://dx.doi.org/10.31548/dopovidi5(105).2023.016)
5. Ібатуллін І.І., Сичов М.Ю., Отченашко В.В., Ільчук І.І., Уманець Д.П., Баланчук І.М., Голубєва Т.А., Уманець Р.М., Андрієнко Л.М., Махно К.І., Титарьова О.М., Кузьменко О.А. М'ясна продуктивність перепелів за використання полину (*Artemisia Capillaris*). // Сучасне птахівництво, 2022, №1-2. DOI: <https://dx.doi.org/10.31548/poultry2022.01-02.006>
6. Титарьова О.М., Пірова Л.В., Зубенко О.М., Уманець Д.П., Уманець Р.М. Порівняльна оцінка впливу згодовування живих дріжджів та бікарбонату натрію високопродуктивним коровам на їх продуктивність та якість молока. Збірник

- наукових праць «Технологія виробництва і переробки продукції тваринництва», Білоцерківський національний аграрний університет. Біла Церква: 2022. No 1.(170). С. 90–97. DOI: 10.33245/2310-9289-2022-170-1-90-97
7. Сичов М.Ю., Ібатуллін І.І., Отченашко В.В., Ільчук І.І., Уманець Д.П., Баланчук І.М., Голубєва Т.А., Уманець Р.М., Махно К.І., Титарьова О.М., Кузьменко О.А. Продуктивність молодняку кролів за згодовування поліфенолкарбонового комплексу з антарктичних чорних дріжджів *Nadsoniella Nigra*. - Таврійський науковий вісник. Вип. 126. – 2022- С. 221-230. DOI <https://doi.org/10.32851/2226-0099.2022.126.31>
8. Ildus Ibatullin, Mykhailo Sychov, Dmytro Umanets, Igor Ilchuk, Ivan Balanchuk, Ruslana Umanets, Tetiana Holubieva, Lubov Andriinko, Volodymyr Otchenashko, Kostiantyn Makhno, Olena Tytariova, Oksana Kuzmenko Influence of Feeding Wormwood (*Artemisia Capillaris*) on Quail Meat Productivity *Acta Univ. Agric. Silv. Mendelianae Brun.* 2022, 70(4-5), 307-316 | DOI: 10.11118/actaun.2022.023
9. Mykhailo Sychov, Igor Ilchuk, Dmytro Umanets, Ivan Balanchuk, Ildus Ibatullin, Ruslana Umanets, Tetiana Holubietva, Volodymyr Otchenashko, Vadym Kondratiuk, Olena Tytariova, Oksana Kuzmenko, Oksana Orishchuk Slaughter parameters of broiler chickens at different levels and ratios of arginine and lysine in the compound feed *Acta fytotechn zootechn*, 25, 2022(4): 285–293. <https://doi.org/10.15414/afz.2022.25.04.285-293>.
0. Kuzmenko O., Bomko V., Horchanok A., Cherniavskiy O., Malina V., Lytvyschenko L., Umanets R., Zlamaniuk L., Umanets D., Porotikova I. Influence of chelates on pigs productivity and quality // *Ukrainian Journal of Ecology*, 2021, (11) 2, 268-273, doi: 10.15421/2021_110.
1. Рослинництво з основами кормовиробництва та агрометеорології. Частина 1: Рослинництво підручник / Каленська С.М., Дмитришак М.Я., Мокрієнко В.А. та ін. Київ: Прінтеко, 2023. 610 с.
2. Петриченко В.Ф., Лихочвор В.В. Рослинництво. Нові технології вирощування польових культур: підручник.- 5-те вид., виправ., допов. Львів: НВФ «Українські технології», 2020. 806 с.
3. Каленська С.М., Рахметов Д.Б., Пилипенко В.С. та ін. Енергетичні та сировинні рослині ресурси. Навч. посібник. Київ: ТОВ «Центр поліграфії «Компринт», 2022. 322 с.
4. Методичні вказівки до вивчення дисципліни та самостійної роботи студентів економічних спеціальностей «Технологія виробництва продукції рослинництва та тваринництва. Модуль 2. «Рослинництво»/ Бачинський О.В., Пилипенко В.С. Київ : Видавничий центр НУБіП України, 2024. С. 17.
5. Робоча програма навчальної (ознайомчої) практики з дисципліни «Технологія виробництва продукції рослинництва» для першого курсу економічних

спеціальностей ОС «Бакалавр», 2022.

6. Мазур В.А., Поліщук І.С., Текало Н.В. та ін. Рослинництво. Навчальний посібник. –
Вінниця: ТОВ «Друк». 2020. 352 с.